

Sendes til:

VHLL Nytt

INFORMASJON FRA VÅLERENGA HISTORIELAG

Nr. 5

FEBRUAR

1996

Medlemsmøte I VÅLERENGA BYDELSHUS

Hedmarksgate 2

MANDAG 26. FEBRUAR KL. 19.00

Erik Melvold kommer og forteller oss om Oslo på 1800-tallet. Gå ikke glipp av dette. Det blir rift om plassene. Som vanlig får du kjøpt kaffe og vafler. Du kan se bilder fra Vålerenga, og bli kjent med andre med samme interesse.

VELKOMMEN

Kontaktpersoner:

Kirsten Paaby	Islandsgate 6	tlf.: 22 67 65 80
Johnny Vaaga	Kristoffer Robinsv. 50	tlf.: 22 21 05 49
Unni Granlund	Vålerenggt. 56	tlf.: 22 68 34 05
Bjørn Granlund	Vålerenggt. 56	tlf.: 22 68 34 05
Even Haugseth	Norderhovsgt. 20	tlf.: 90 18 02 90
		tlf.: 22 57 01 66

Adresse:

Vålerenga Historielag Postboks 9405, Vålerenga, 0610 Oslo.
Postgirokonto: 0825 0617489

Waaler-eng Gaard etter gammel maleri

Vålerenga Prestegård Kulturskat eller Kråkeslott ?

Vi står midt i en heftig debatt om fremtidig bruk av prestegården på Vålerenga. I den saks anledning kan det være på sin plass med en liten gjennomgang av forhistorien til bygningen slik den står i dag og menneskene som har bodd der.

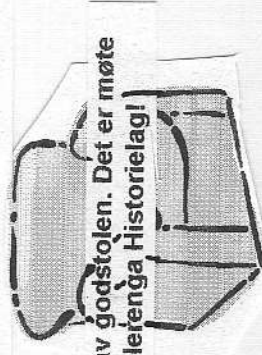
Eiendommen er kjent så langt tilbake som år 1240, men først senere mot slutten av 1300 tallet får vi vite at den besittes av kirken. Noen beskrivelse av eventuelle bygninger fra denne tiden finnes ikke. Etter reformasjonen og med den inndragning av kirkens eiendommer til fordel for kronen kom eiendommen tilbake under kirkelig administrasjon i 1590. Etter at Oslo ble flyttet og gitt navnet Christiania ble eiendommens areal redusert og overlatt omkringliggende eiendommer. På denne tiden gikk også eiendommen ut på

etter. Salomonsen blir eneier, og midt på 1870 tallet, mens utparseleringen og byggingen av trebyen Vålerengen pågår, bygges huset om til sitt nåværende utseende i sveitserstil. I lengderetningen legges huset ut med en værelsesbredde og to arker bygges vinkelrett på det utvidede hovedhuset. Mesteparten av bygningen blir således på to etasjer mot tidligere en etasje med et høyt loft. På bildet fra 1848 ser man en sidefløy mot øst som er revet etter at bildet er malt. Den mest opprinnelige delen av prestegården er delen nærmest kirken, der man ser deler av empirehuset som Stensgaard fikk oppført.

Salomonsen bygde et stort herskaps hus ut av det gamle huset som ved overtakelsen i 1863 fortsatt kun bestod av et en etasjes hus. I 1897 kjøper Kristiania kommune det som er igjen av den store eiendommen, nå 27 mål. Vålerengen kirke var egentlig forutsatt oppført på

Galgeberg, men etter at planene ble endret stod den ferdig høsten 1902 ved siden av Vålerengen Hovedgård som ble prestebolig. På tidlige fotografier av den nye kirken kan vi fortsatt se låven til gården som antas å ha blitt revet 1905-06 for å lage parkanlegget vi nå har. Det hat vært utført mindre forandringer på huset senere, slik at helhetsinntrykket av bygningen i dag er heller kaotisk, litt empirehus mye sveitserhus og enkelte stilløse ikke hekt heldige forandringer i form av karnapper og løftede tak. Nå som Oslo Kommune er i ferd med å planlegge en utbedring av huset kunne det kanskje være på sin plass med en liten arkitektonisk opprydding.

Johnny Vaaga.

Ut av godstolen. Det er møte i Vålerenga Historielag!